

La producció de cinema a Catalunya (2008)

Reinald Besalú
Frederic Guerrero
Fermín Ciaurriz
Observatori de la Producció Audiovisual

INTRODUCCIÓ

Aquest informe fa un repàs de l'estat del sector català de la producció cinematogràfica l'any 2008, complementat amb les dades dels informes que l'OPA ja va realitzar sobre aquesta qüestió els anys 2005, i 2006 i 2007. Les dades utilitzades en la seva elaboració han estat proporcionades per l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC).

L'element més destacable de l'informe és el manteniment de de les xifres de producció cinematogràfica a Catalunya l'any 2008, amb només una lleugeríssima davallada respecte l'any 2007, en què es va arribar gairebé a les 80 produccions. Com en el cas dels informes anteriors, serà important veure de quin tipus de produccions es tracta: 100% catalanes o coproduïdes i, en aquest últim cas, amb quin grau de participació catalana. En relació amb aquest punt, l'informe aplica la classificació que es va establir des de l'Observatori (vegeu nota 1) per a distingir entre films amb una participació simbòlica, minoritària, altament significativa o majoritària de productors catalans, una classificació que ha resultat ser força explicativa.

Així, s'ha observat que, tot i que predominen les pel·lícules amb una participació majoritària de productores catalanes (46 de les 74 produccions), aquestes produccions continuen sent les úniques que realitzen les productores, amb la qual cosa es manté l'atomització de la producció, sobretot en el cas dels films documentals.

També s'ha continuat la comparativa amb la situació del sector de la producció a altres països i a l'Estat espanyol i l'anàlisi detallada de les característiques de les coproduccions catalanes, així com les versions originals de producció dels films catalans.

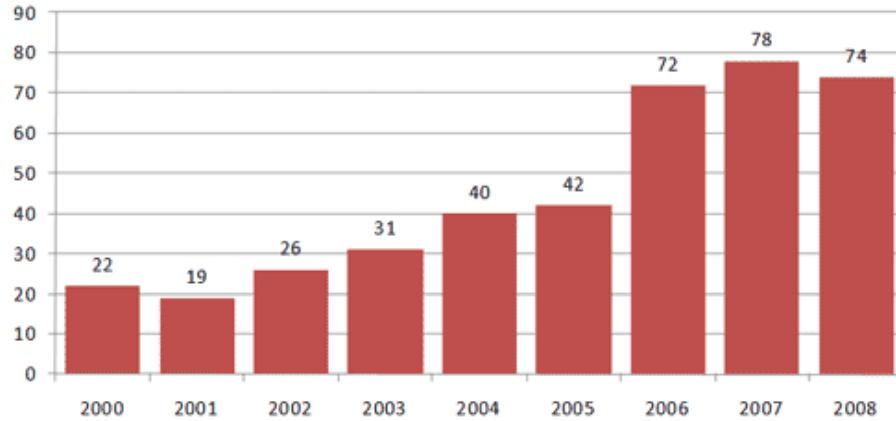
Panorama de la producció a Catalunya el 2008

A Catalunya es van produir, l'any 2008, 74 pel·lícules, 4 menys que l'any anterior; tanmateix, encara el nombre de produccions continua per sobre de les xifres de 2006 i encara més de les de 2005, en què es van produir 42 films. En conseqüència, tot i la lleugera davallada en el balanç de la producció a Catalunya, els resultats de 2006, 2007 i 2008 permeten apuntar que el sector cinematogràfic català ha consolidat l'important salt qualitatiu i quantitatiu que va tenir lloc a partir de 2006.

D'aquesta manera, el nivell de participació en la producció de Catalunya continua, com ja succeïa els anys 2006 i 2007, a l'alçada de països com Suïssa, i supera àmpliament el nombre de films produïts per països europeus com Hongria, Bèlgica, Àustria o Polònia (quadre 2). Per contra, els països de referència van continuar tenint una producció cinematogràfica sensiblement més elevada: l'any 2008, 520 films als EUA, 240 a França, 220 a Rússia, 125 a Alemanya, 154 a Itàlia i 111 al Regne Unit. A Espanya, incloent-hi els films

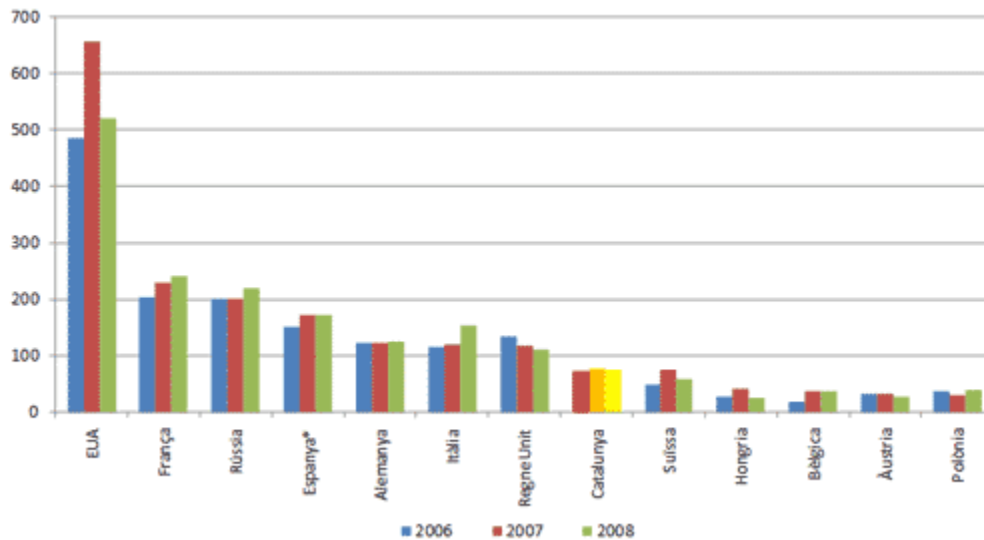
produïts a Catalunya, es van produir 173 pel·lícules aquest mateix any, però si no s'hi incloguessin aquests films, la producció d'Espanya seria inferior a la d'Alemanya, Itàlia i Regne Unit.

QUADRE 1. Evolució de la producció de llargmetratges catalans 2000-2008

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

QUADRE 2. Nombre de films produïts entre 2006 i 2008 a diversos països europeus i als EUA

* Inclosa Catalunya

Font: elaboració pròpia amb dades de Screen Digest

Els films catalans van suposar el 43% de totes les pel·lícules produïdes a l'Estat espanyol, una xifra molt semblant a les dels anys 2006 i 2007, i molt per sobre de les de 2005, a causa, com ja hem comentat, de l'augment considerable de la producció a Catalunya a partir de 2006.

La producció catalana de 2008 segons la tipologia de l'OPA (1)

En l'informe sobre producció cinematogràfica corresponent a l'any 2005 l'OPA proposava una classificació dels films catalans en funció del grau de participació de les productores catalanes en el finançament. Es van establir quatre categories de participació: simbòlica (entre l'1% i el 15%), minoritària (entre el 16% i el 30%), altament significativa (entre el 31% i el 50%) i majoritària (més del 50%). Les pel·lícules produïdes durant l'any 2008, que van ser un total de 74, es distribueixen, segons aquesta classificació, de la manera següent:

QUADRE 3. Classificació de les pel·lícules catalanes de 2008, d'acord amb la participació d'empreses catalanes en la producció

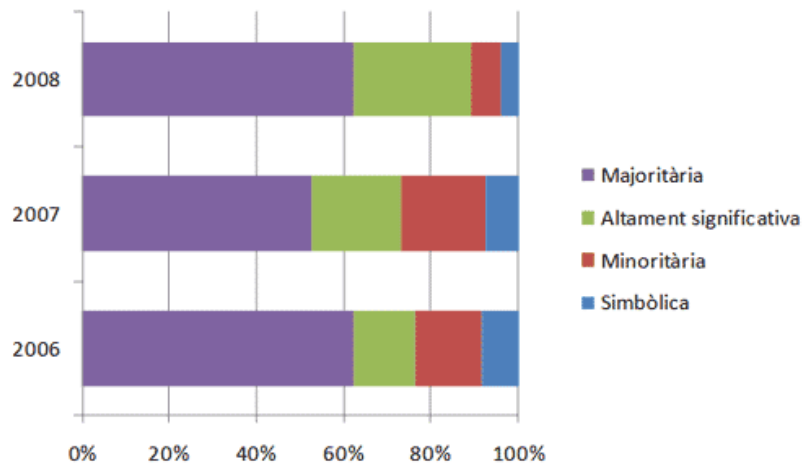
<i>Tipus de participació catalana</i>	<i>Pel·lícules</i>
Simbòlica: entre l'1% i el 15% (3)	Intrusos en manases La pasión de Josué el hebreo Su majestad minor
Minoritària: entre el 16% i el 30% (5)	El cuento de las dos orillas El Greco El juego del ahorcado Liverpool Náufragos, vengo de un avión que cayó en las montañas
Altament significativa: entre el 31% i el 50% (20)	25 kilates Aparecidos El barón contra los demonios Caño dorado Cobardes Cosas insignificantes Los cronocrímenes Enloquecidas Fuera de carta LT22 radio la colifata Mónica del Raval Mortadelo y Filemón misión: salvar la Tierra La mujer del anarquista Nosaltres Pérez, el ratoncito de tus sueños 2 Prime time Reflexos, reflexos Savage grace Sultanes Vicky Cristina Barcelona
Majoritària: més del 50% (46)	¿Quieres oír una utopía? Al final de la vida Amores locos Arropiero, el vagabund de la mort Azaña Bucarest, la memòria perduda

Camino
El cant dels ocells
Carlitos y el campo de los sueños
Carmo
La carta del raja
Cartas para Jenny
La casa de mi padre
Cinemacat.cat
Diario de una ninfómana
Les dues vides d'Andrés Rabadán
La escarcha
Fira
Forasters
Hidden camera
Hollywood contra ranco: una guerra tras la pantalla
Hoy el día se repite diferente
Las manos
Mirant al cel / mirando al cielo
Nedar
Negro Buenos Aires
No me pidas que te bese porque te besaré
Pic-nic
Pretextos
Proyecto dos
Radio love
La reencarnación
El reino
Rivales
Ruido
Sexykiller
Sin límites
El somni
Tiro en la cabeza
Transsiberian
El truco del manco
Un poco de chocolate
Una cierta verdad / una certa veritat
Utopia 79
El kaseron
Loquillo leyenda urbana

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Gràficament, la distribució dels films catalans en funció del grau de participació de les productores catalanes és la següent:

QUADRE 6. Repartiment anual de la quota de pantalla de les cadenes, segons Kantar Media i segons El Baròmetre (2009)

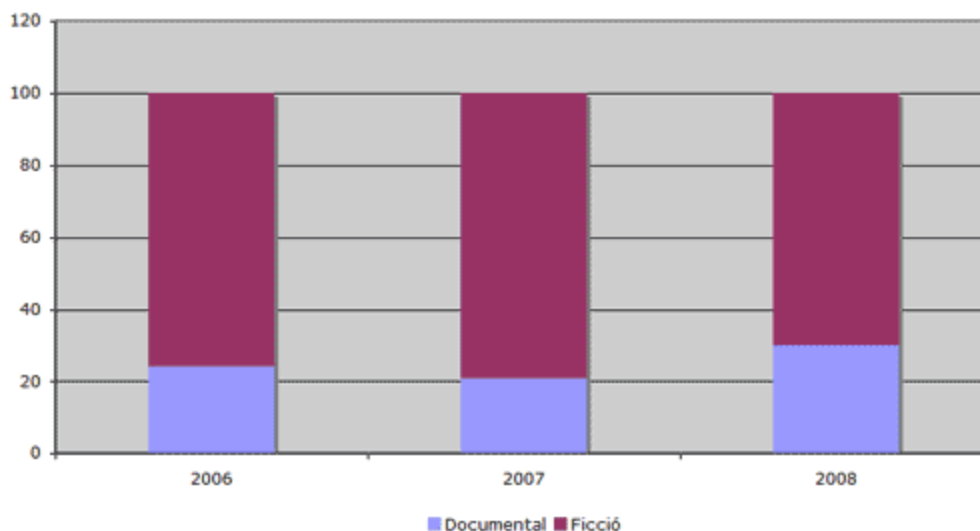
Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Tal com es pot observar, la participació de productores catalanes en els films considerats catalans els anys 2006, 2007 i 2008 va ser important, ja que al voltant de tres de cada quatre pel·lícules —el 77% l'any 2006, el 73% l'any 2007 i el 89% l'any 2008— van tenir una participació catalana mínima del 31%. En aquest sentit, cal destacar l'evolució cap a una participació cada cop més alta, sobretot si comparem els anys 2007 i 2008. Del quadre anterior, podem veure que només en l'11% dels films catalans la participació catalana va ser minoritària o simbòlica, mentre que l'any 2007 va ser del 27%.

Gènere de les pel·lícules catalanes

Els documentals continuen tenint un pes molt important en el conjunt de la producció cinematogràfica catalana, i recuperen una tendència perduda l'any 2007 respecte al seu pes relatiu en el total de les produccions catalanes. L'any 2008 es van produir 22 documentals que van significar el 30% de la producció total, mentre que el 2007 el nombre de documentals va ser de 16, un 21% del total. En aquest sentit, el 2007 havia trencat una tendència de diversos anys a l'alça en la producció de documentals, ja que se'n van produir un menys que l'any anterior; tanmateix, la tendència al creixement es va recuperar el 2008, amb els ja citats 22 documentals. Per tant, tot i que fins al 2007 l'alça de produccions cinematogràfiques catalanes podia imputar-se, sobretot, als films de ficció, la contribució dels documentals l'any 2008 és molt més remarcable i ajuda a la consolidació de les xifres de producció dels anys anteriors.

QUADRE 5. La producció catalana de 2006 a 2008: proporció de documentals i films de ficció

Nota: Damunt de la xifra d'audiència acumulada s'especifica la variació respecte de 2008.

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

QUADRE 6. La producció catalana de 2008: documentals i ficció

Documental (22)	Ficció (52)
<i>¿Quieres oír una utopía?</i> (PRODUCCIONES KAPLAN, SL) (100%)	<i>25 kilates</i> (OVIDEO TV, SA: 50%)
<i>Al final de la vida</i> (CARLOS BENPAR BENITO PARA) (100%)	<i>Amores locos</i> (NIX FILMS AIE: 95%/ ANGEL DURANDEZ ADEVA: 2,75%)
<i>Arropiero, el vagabund de la mort</i> (DIAFRAGMA PC, SL) (92,30%)	<i>Aparecidos</i> (OBERON CINEMATOGRAFICA, SA: 37,5%)
<i>Azaña</i> (VALENTI FILMS, SL) (100 %)	<i>Baron contra los demonios</i> (RICARDO RIBELLES ROMEU: 45%)
<i>Bucarest, la memòria perduda</i> (BAUSAN FILMS, SL) (100%)	<i>Camino</i> (MEDIAPRODUCCIÓN, SL: 50%)
<i>Cinemacat.cat</i> (YAKIMA FILMS, SL: 75% / ROL- PRODUCCIONS AUDIOVISUALS, SL: 25%)	<i>Caño dorado</i> (ABS PRODUCTION-BARCELONA, SL: 40%)
<i>El cuento de als dos orillas</i> (GRUP CINEMA ART, SL: 30%)	<i>Carlitos y el campo de los sueños</i> (VERSATIL CINEMA, SL: 50%)
<i>Fira</i> (PRODUCCIONES KAPLAN, SL) (100%)	<i>Cartas para Jenny</i> (LUNA FILMS PC, SL:70%)
<i>Hollywood contra Franco: la guerra tras la pantalla</i> (AREA TELEVISIÓ, SL) (100%)	<i>Cobardes</i> (CASTELAO PRODUCTIONS, SA: 50%)
<i>Hoy el día se repite diferente</i> (VIDEOPRODUCCIONS, SCP) (100%)	<i>Cosas insignificantes</i> (MANGA FILMS, SL: 38%)
<i>Loquillo leyenda urbana</i> (ENTERTAINMENT, SL) (100%)	<i>Diario de una ninfómana</i> (CASTELAO PRODUCTIONS, SA: 50%)
<i>LT22 radio la colifata</i> (BAUSAN FILMS, SL: 50%)	<i>El cant dels ocells</i> (EDDIE SAETA, SA: 40%)
<i>Mirant al cel/Mirando al cielo</i> (PROD.CINEM.I AUDIOV., SL: 56,88%)	<i>El Greco</i> (LAVINIA PRODUCTORA, SL: 20%)
<i>Mónica del Raval</i> (FACTOTUM BARCELONA, SL: 50%)	<i>El juego del ahorcado</i> (OVIDEO TV, SA 27,5%)

Naúfragos, vengo de un avión que cayó en las montañas El kaserón (JUST FILMS, SL: 51,21%)
(ALEA DOCS & FILMS, SL: 20%)

Nedar (BENECE PRODUCCIONS, SL: 92,07%) (100%) *El reino* (ABS PRODUCTION-BARCELONA, SL) (100%)

Nosaltres (ALKANTARA PROD, SL: 46%) *El truco del manco* (MEDIA FILMS, SL) (100%)

Pic-nic (NADIR FILMS, SL: 55%) *Enloquecidas* (NOTRO FILMS, SL:25%)

La reencarnación (PRODUCCIONES KAPLAN, SL) (100%) *Forasters* (ELS FILMS DE LA RAMBLA, SA) (100%)
(100%)

El somni (EDDIE SAETA, SA) (100%) *Fuera de carta* (CANGURO PRODUCCIONES, SL: 50%)

Una cierta verdad (EVOHÉ FILMS, SL: 64,73% - NOTRO *Hidden camera* (DRIMTIM ENTERTAINMENT, SA: 5,4% -
FILMS, SL: 20,27%) *GESTMUSIC ENDEMOL, SA: 42,5%*)

Utopía 79 (FRAME ZERO, SL: 82,86%) *Intrusos en manases* (JUST FILMS, SL : 9%)

La carta del Raja (MONTJUÏC ENTERTAINMENT, SA) (100%)

La casa de mi padre (MEDIA FILMS, SL: 38%)

La escarcha (ALTA REALITAT, SL: 88%) - APUNTO
LAPOspo, SL: 12%)

La mujer del anarquista (ZEPPELINS INTEGRALS PROD, SL:
31%)

La pasión de Josué el hebreo (ICC, SA:3%)

Las manos (LUNA FILMS PC, SL:40%)

Les dues vides d'Andrés Rabadan (NANOOUK FILMS, SL: 54%)

Liverpool (EDDIE SAETA, SA: 20%)

Los cronocrímenes (ZEPPELING INTEGRALS
PRODUCCIONS, SL: 36%)

Mónica del Raval (FACTOTUM BARCELONA, SL: 50%)

Mortadelo y Filemón misión: salvar la tierra (ZETA
AUDIOVISUAL, SA: 50%)

Negro Buenos Aires (ZEPPELINS INTEGRALS PROD,
SL)(100%)

No me pidas que te bese porque te besaré (RODAR Y RODAR
CINE Y TV, SL) (100%)

Pérez, el ratoncito de tus sueños 2 (CASTELAO FILMS, SA:
40%/ FILMAX ANIMATION, SL: 60%)

Pretextos (OVIDEO TV, SA) (100%)

Prime time (IN VITRO FILMS, SA: 40%)

Proyecto dos (INFINITY FILMS SL: 40%)

Radio love (TODAY FILMS, SL) (100%)

Refexos, Refexos (DRIMTIM ENTERTAINMENT, SA:5,4% -
GESTMUSIC ENDEMOL, SA: 42,5%)

Rivales (MEDIA FILMS, SL: 80%) (100%)

Ruido (ZEPPELINS INTEGRALS PROD, SL:39,5)

Savage Grace (A CONTRALUZ FILMS, SL: 45%)

Sexykiller (MEDIAPRODUCCIÓN, SL: 33%)

Su majestad Minor (MEDIAPRODUCCION, SA: 10%)

Sultanes (CASTELAO FILMS, SA: 33,3%)

Tiro en la cabeza (FRESDEVAL FILMS, SL: 51%)

Transsiberian (CASTELAO FILMS, SA: 40%)

Un poco de chocolate (TUSITALA PC, SL: 85%)

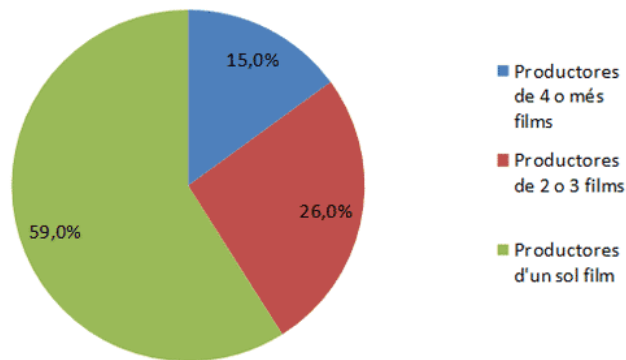
Vicky Cristina Barcelona (MEDIAPRODUCCION, SL: 50%)

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

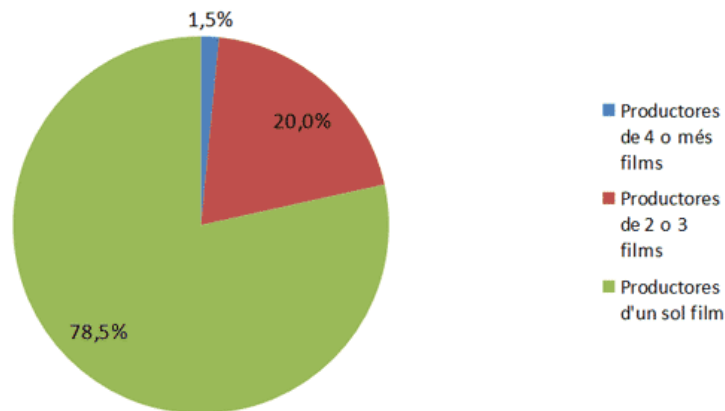
Les productores catalanes amb activitat el 2008

Durant l'any 2008 hi va haver 14 productores catalanes —el 21,5% del total— que van participar en la producció de més d'un film, i 51 productores que només van participar en un únic film, fet que confirma la tendència a l'atomització del sector de la producció cinematogràfica a Catalunya. A més, si comparem les dades de 2008 (quadre 8) amb les del període 2005-2007 (quadre 7), podem observar que aquesta atomització és encara major que en els anys anteriors. Si durant el període 2005-2007 el 59% de totes les productores amb activitat (que van ser un total de 98) va participar tan sols en una pel·lícula, l'any 2008 van ser, com ja s'ha indicat anteriorment, 51, fet que significa el 78,5% del total de productores. A més, i a diferència d'anys anteriors, només una productora catalana va participar en 4 o més produccions (Castelao, que va participar en 5).

QUADRE 7. Estructura de la producció a Catalunya en el període 2005-2007

QUADRE 8. Estructura de la producció a Catalunya el 2008

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Així doncs, pel que fa a la capacitat productiva l'any 2008 a Catalunya, cal destacar, com en els períodes anteriorment analitzats, Castelao, amb 5 produccions, mentre que Mediapro, Produccions Kaplan, Zeppelin Integral Produccions, Eddie Saeta, Media Films i Ovideo TV van produir 3 pel·lícules cadascuna l'any 2008.

QUADRE 9. Productores amb activitat cinematogràfica el 2008, i nombre de films produïts

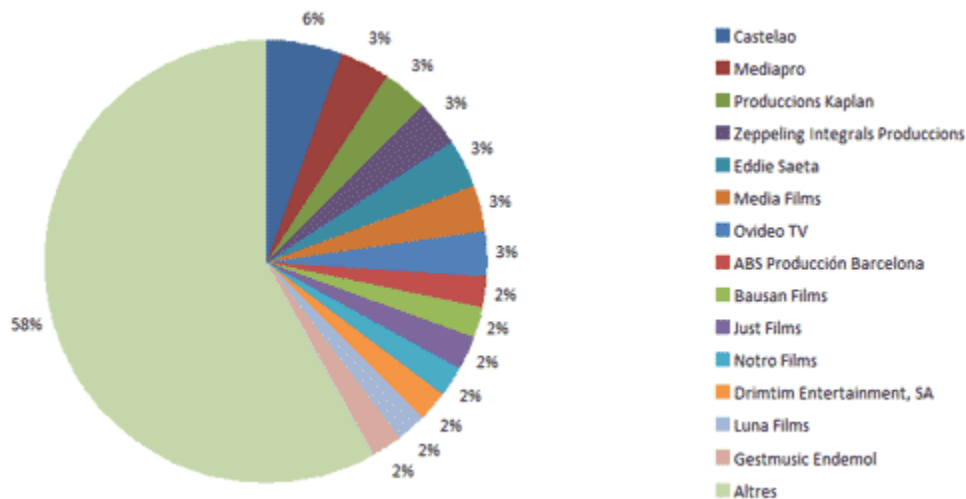
Productora	Nº de films	Títols i participació de la productora
Castelao		Cobardes (50%)
		Diario de una ninfómana (50%)
	5	Pérez, el ratoncito de tus sueños 2 (CASTELAO FILMS, SA: 40%/ FILMAX ANIMATION, SL: 60%) 50%
Mediapro		Sultanes (33,3%)
		Transsiberian (40%) Camino (50%)
Produccions Kaplan	3	Sexykiller (33%)
		Su majestad Minor (10%) ¿Quieres oír una utopía?
Zeppelins Produccions	3	Fira (100%)
	Integrals	La reencarnación (100%) Los cronocrímenes (36%)
Eddie Saeta	3	La mujer del anarquista (31%)
		Negro Buenos Aires (100%) El somni (100%)
Media Films	3	El cant dels ocells (40%)
		Liverpool (20%) El truco del manco (100%)
Ovideo TV	3	La casa de mi padre (38%)
		Rivales (80%) 25 kilates (50%)
ABS Barcelona	3	Pretextos (100%)
	Producción	El juego del ahorcado (27,5%) Caño dorado (40%)
Bausan Films	2	El reino (100%) Bucarest, la memòria perduda (100%)
Just Films	2	LT22 radio la colifata (50%) El kaserón (51,21%)
	2	Intrusos en manases (9%)

Notro Films		Enloquecidas (25%)
	2	Una cierta verdad (20,27%)
Dimtim Entertainment, SA		Refexos, Refexos (DRIMTIM ENTERTAINMENT, SA:5,4% - GESTMUSIC ENDEMOL, SA: 42,5%)
	2	Hidden camera (DRIMTIM ENTERTAINMENT, SA: 5,4% - GESTMUSIC ENDEMOL, SA: 42,5%)
Luna Films		Las manos (40%)
	2	Cartas para Jenny (70%)

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

L'any 2008, 35 de les 74 pel·lícules —un 47%— van ser produïdes per empreses que, aquest mateix any, en van fer d'altres (quadre 9), fet que evidencia de nou l'atomització de la producció cinematogràfica catalana, el trencament de la tendència de l'any 2007, en què la proporció de pel·lícules produïdes per empreses amb més d'una producció va ser de gairebé el 55%, i el retorn a registres de 2005, quan només el 46% dels films corresponien a 6 empreses productores de més d'una pel·lícula.

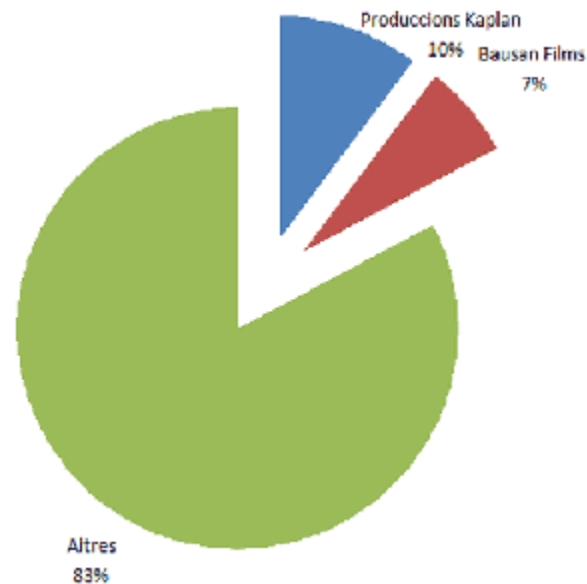
QUADRE 10. Repartiment de la producció de llargmetratges entre les empreses productores (2008)

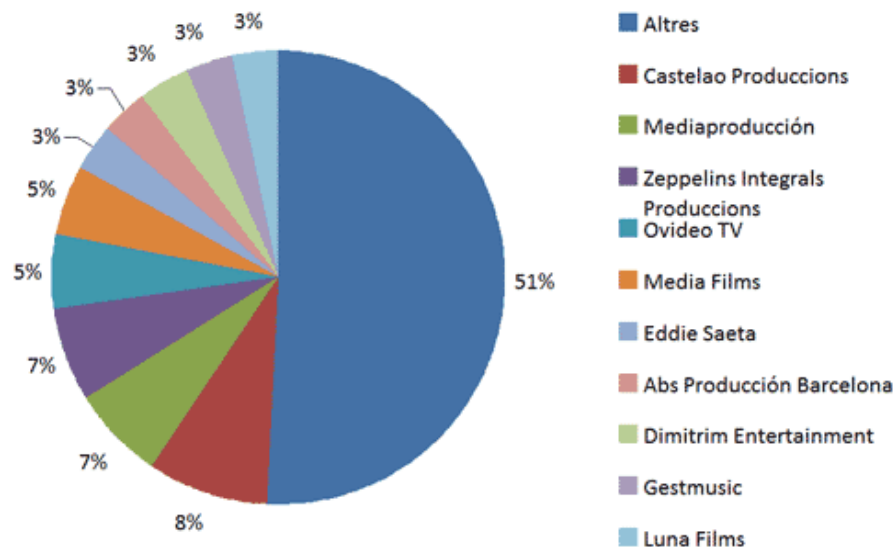
Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

L'anàlisi per gèneres permet també dir alguna cosa. Així, s'observa que l'atomització és molt més elevada en el camp dels documentals que no pas en el camp dels llargmetratges de ficció, ja que un 77% dels documentals corresponen a productores que únicament en van fer un (quadre 11). Els anys 2006 i 2007 aquesta proporció era del 82% i el 63%, respectivament. En canvi, tal com ja passava els anys 2005, 2006 i 2007, en l'àmbit dels llargmetratges de ficció aquesta atomització també queda més atenuada, ja que la quantitat de films que són l'única producció anual de les productores suposa, aproximadament, la meitat del total l'any 2008 (quadre 12).

QUADRE 11. Distribució de la producció de documentals per productores el 2008

QUADRE 12. Distribució de la producció de llargmetratges de ficció per productores el 2008

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

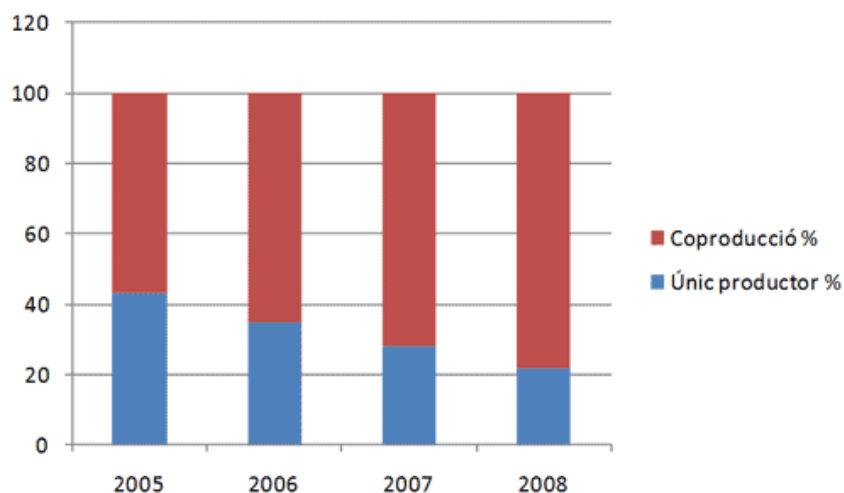
Les coproduccions cinematogràfiques dels anys 2006 i 2007

Nombre i tipus de coproduccions

El 2008, de les 74 pel·lícules produïdes, 58 van ser coproduccions, un 78% del total. L'any 2007 la xifra de coproduccions va ser de 56, un 72% de les 78 pel·lícules totals produïdes. Del quadre 13 podem concloure

que la coproducció és cada cop una fórmula més extesa entre els productors catalans, i ha passat de significar menys del 60% el 2005, a gairebé el 80% el 2008.

QUADRE 13. Evolució de la producció i la coproducció (2005-2008)

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

En els quadres següents, podem veure quina ha estat la tipologia de les coproduccions amb participació catalana de l'any 2008.

QUADRE 14. Tipologia de les coproduccions dels films catalans, 2008

Fórmula de coproducció	Participació Catalana	Gènere	Títol	Productores
Altres	Altament significativa	Documental	Nosaltres	ALKANTARA PROD, SL / LES FILMS DU CROCODILE BP (SENEGAL)
Altres	Altament significativa	Ficció	Savage Grace	A CONTRALUZ FILMS, SL / MONFORT PROD, SL / VIDENTIA FRAMES PROD, SL / LACE CURTAINS PRODUCTIONS INC (KILLER FILMS) (EUA)
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	25 kilates	OVIDEO TV, SA / ICONICA, SA
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	El barón contra los demonios	RICARDO RIBELLES ROMEU / LA MIRADA PRODUCCIONES, SL, TELEVISIÓN PÚBLICA DE CANARIAS, SA
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Cobardes	CASTELAO PRODUCTIONS, SA / ANTENA 3 FILMS, SL
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Los cronocrímenes	ZEPPELINS INTEGRALS PRODUCCIONS, SL / FINE PRODUCTIONS, SL / KARBO VANTAS ENTERTAINMENT, SL
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Enloquecidas	NOTRO FILMS, SL / CUARTETO PC, SL/ EL PASO PC, SL/ HISPANOCINE PC, SL
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Fuera de carta	CANGURO PRODUCCIONES, SL / ANTENA 3 FILMS, SL
Coproducció espanyola	Altament significativa	Documental	LT22 radio la colifata	BAUSAN FILMS, SL/ FILMANOVA INVEST, SA
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Mortadelo y Gilemón misión: salvar la	ZETA AUDIOVISUAL, SA (/ ANTENA 3 FILMS SL

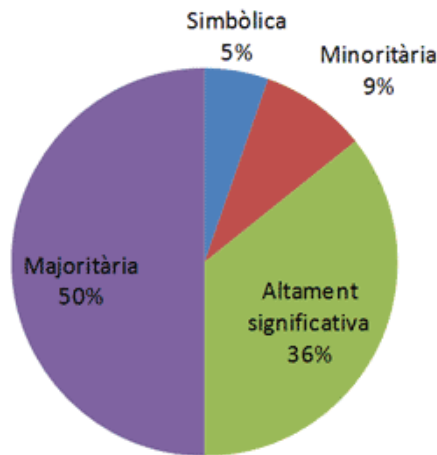
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Tierra	IN VITRO FILMS, SA / KINO PC, SL
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Prime time	
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Reflexos, reflexos	DRIMTIM ENTERTAINMENT, SA- GESTMUSIC ENDEMOL, SA / TVC, SA- ANTENA 3 TV, SA
Coproducció espanyola	Altament significativa	Ficció	Vicky Cristina	MEDIAPRODUCCION, SL / GRAVIER PRODUCTIONS INC. (EUA)
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Barcelona	
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Amores locos	NIX FILMS AIE / ANGEL DURANDEZ ADEVA / IROKO FILMS, SL / QUIEREME PROD., SL / NADA MUSIC, SL
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Camino	MEDIAPRODUCCION, SL / PELICULAS PENDELTON, SA
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Carlitos y el campo de los sueños	VERSATIL CINEMA, SL / ANTENA 3 FILMS, SL
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Les dues vides	NANOUK FILMS, SL/ BRIZNORMALLY - TVC, SA
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	d'Andrés Rabadán	DRIMTIM ENTERTAINMENT, SA- GESTMUSIC ENDEMOL, SA / TVC, SA- ANTENA 3 TV, SA
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Hidden camera	INFINITY FILMS SL / TAZNIA MEDIA, SL / RIOJA AUDIOV., SL / FILMANOVA INVEST, SA / NADA MUSIC, SL / KILLERPIC LTD. (UK)
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Proyecto dos	MEDIA FILMS, SL/ COLOMO PC, SL
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Rivales	
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Sexykiller	MEDIAPRODUCCIÓN, SL / ANTENA 3 FILMS, SL - WARNER BROS ENTERTAINMENT ESPAÑA, SL
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Sin limites	FACTOTUM BARCELONA, SL/ LITTLE ASHES LIMITED (UK)
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Tiro en la cabeza	FRESDEVAL FILMS, SL / WANDA VISION, SL
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	Un poco de chocolate	TUSITALA PC, SL / CANAL MUNDO FICCION, SL
Coproducció espanyola	Minoritària	Documental	El cuento de las dos orillas	GRUP CINEMA ART, SL / ALMUTAFILM, SL
Coproducció espanyola	Simbòlica	Ficció	Intrusos en manases	JUST FILMS, SL / KINES PRODUCCIONES, SL / DACSA PRODUCCION, SL / IDEAS Y PROY.CINEMAT, SL
Coproducció espanyola	Majoritària	Ficció	El kaseron	JUST FILMS, SL / PROD.CIBELES, SL / GALAVIS FILM, SL
Coproducció catalana	Altament significativa	Documental	Mónica del Raval	FACTOTUM BARCELONA, SL / FRANCESC BETRIU CABECERAN
Coproducció catalana	Majoritària	Documental	Arropiero, el vagabund de la mort	DIAFRAGMA PC, SL/ TVC, SA
Coproducció catalana	Majoritària	Ficció	El cant dels ocells	EDDIE SAETA, SA/ ANDERGRAUN FILMS, SL
Coproducció catalana	Majoritària	Documental	Cinemacat.cat	YAKIMA FILMS, SL/ ROL-PRODUCCIONS AUDIOVISUALS, SL
Coproducció catalana	Majoritària	Ficció	Diario de una ninfómana	CASTELAO PRODUCTIONS, SA / CANÓNIGO FILMS, SL
Coproducció catalana	Majoritària	Documental	Mirant al cel / Mirando al cielo	MASSA D'OR PROD.CINEM.I AUDIOV., SL / SILVERSPACE ANIMATION STUDIOS, SL / TVC, SA
Coproducció catalana	Majoritària	Documental	Nedar	BENECE PRODUCCIONS, SL / TVC, SA

catalana				
Coproducció catalana	Majoritària	Documental	Una cierta verdad / Una certa veritat	EVOHÉ FILMS, SL- NOTRO FILMS, SL / TVC, SA
Coproducció europea	Altament significativa	Ficció	La mujer del anarquista	ZEPPELINS INTEGRALS PROD, SL/ P'ARTISAN FILMPRODUKTION GMBH (ALE) / CINÉ BOISSIÈRE (FR)
Coproducció europea	Majoritària	Ficció	La casa de mi padre	MEDIA FILMS, SL/ MONFORT PRODUCCIONES, SL / VIDENTIA FRAMES PRODUCCIONES, SL / MOSCA FILMS (FR)
Coproducció europea	Majoritària	Ficció	La escarcha	ALTA REALITAT, SL - APUNTO LAPOSSO, SL / FROST MEDIA FILM SA (NOR)
Coproducció europea	Majoritària	Ficció	Transsiberian	CASTELAO FILMS, SA / P.C.TELECINCO CINEMA, SA / UNIVERSUM FILM GMBH (ALE)/ FUTURE FILMS LIMITED (UK)/ LITHUANIAN FILM STUDIOS (LIT)
Coproducció europea	Minoritària	Ficció	El Greco	LAVINIA PRODUCTORA, SL / ALEXANDROS FILM LTD. -EL GRECO FILMS LTD (GR)
Coproducció europea	Minoritària	Ficció	El juego del ahorcado	OVIDEO TV, SA / AMIGO PC, SL / LENON PRODUCCIONES, SL (IRL)
Coproducció europea	Minoritària	Documental	Náufragos, vengo de un avión que cayó en las montañas	ALEA DOCS & FILMS, SL / ETHAN PRODUCTIONS (FR)
Coproducció europea	Simbòlica	Ficció	La pasión de josué el hebreo	ICC, SA / ARBASH S.C.A.R.L. (ITA)
Coproducció europea	Simbòlica	Ficció	Su majestad minor	MEDIAPRODUCCION, SA/ REPERAGE SA (FR)
Coproducció iberoamericana	Altament significativa	Ficció	Aparecidos	OBERON CINEMATOGRAFICA, SA / JALEO FILMS, SL / MORENA FILMS, SL / PENSA & ROCCA (ARG)
Coproducció iberoamericana	Altament significativa	Ficció	Caño dorado	ABS PRODUCTION-BARCELONA, SL / NO PROBLEM CINE SRL (ARG)
Coproducció iberoamericana	Altament significativa	Ficció	Cosas insignificantes	MANGA FILMS, SL / TEQUILA GANG SL, INBURSA SA, WARNER HOME VIDEO DE MÉXICO SA (MEX)
Coproducció iberoamericana	Altament significativa	Ficció	Pérez, el ratoncito de tus sueños 2	CASTELAO FILMS, SA / FILMAX ANIMATION, SL / PATAGONIK FILM GROUP, SA (ARG)
Coproducció iberoamericana	Altament significativa	Ficció	Sultanes	CASTELAO FILMS, SA/ SULTANES DEL SUR DE RL DE CV (MEX) - WARNER H.V.MEX SA DE CV (MEX)
Coproducció iberoamericana	Majoritària	Ficció	Carmo	A CONTRALUZ FILMS, SL/ MAGIA FILMES & PRODUÇÕES LTDA SA (BR)
Coproducció iberoamericana	Majoritària	Ficció	Cartas para Jenny	LUNA FILMS PC, SL/ FUNDACIÓN C&M (ARG)
Coproducció iberoamericana	Majoritària	Ficció	Las manos	LUNA FILMS PC, SL/ SAHOO CINEMA, SL (ARG)
Coproducció iberoamericana	Majoritària	Ficció	Negro Buenos Aires	ZEPPELINS INTEGRALS PROD, SL/ 1971 CINE (ARG)
Coproducció iberoamericana	Majoritària	Ficció	Pic-Nic	NADIR FILMS, SL / IGNACIO BENEDETI CINEMA, SL / TEATRE DE L'ULL, SL
Coproducció iberoamericana	Majoritària	Ficció	Ruido	ZEPPELINS INTEGRALS PROD, SL/.LAVORÁGINE FILMS (URUG) / JORGE ROCCA (ARG)
Coproducció iberoamericana	Minoritària	Ficció	Liverpool	EDDIE SAETA, SA / 4L, SRL (ARG)

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Si analitzem en detall les dades dels quadres anteriors, podem observar quina ha estat la distribució del tipus de participació de les productores catalanes en les coproduccions de 2008. El resultat és que en gairebé el 90% de les coproduccions la participació catalana ha estat majoritària o altament significativa (quadre 15). Per contra, només en el 5% dels casos la participació ha estat simbòlica, dada molt per sora de l'11% i el 13% els anys 2006 i 2007, respectivament la participació ha estat simbòlica.

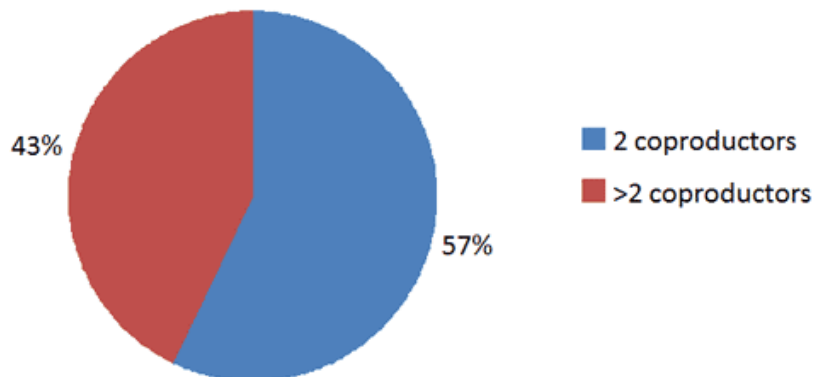
QUADRE 15. Coproduccions per tipus de participació 2008

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Una altra de les conclusions que podem treure de les dades és que l'any 2008 les coproduccions majoritàries van ser les de 2 productors (57%), gairebé en la mateixa proporció que l'any 2007 (60%) i a diferència de l'any 2006, en què les majoritàries van ser les coproduccions de més de 2 productores. En conseqüència, es manté la tendència a la inversió en les proporcions entre coproduccions de 2 i les de més de 2 coproductors.

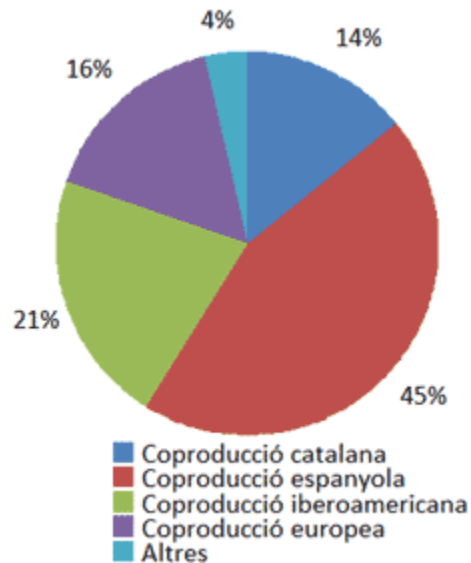
QUADRE 16. Coproduccions per nombre de coproductors 2008

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Pel que fa a les fórmules de coproducció, l'any 2008 es van fer 8 coproduccions catalanes, 25 espanyoles, 9 europees i 12 iberoamericanes. Una de les coproduccions va ser amb el Senegal, i l'altra amb els EUA. L'any 2007, també 10 de les coproduccions eren catalanes, 18 espanyoles, 12 europees, 15 iberoamericanes i 1 amb els EUA.

QUADRE 17. Coproduccions per fórmula de coproducció 2008

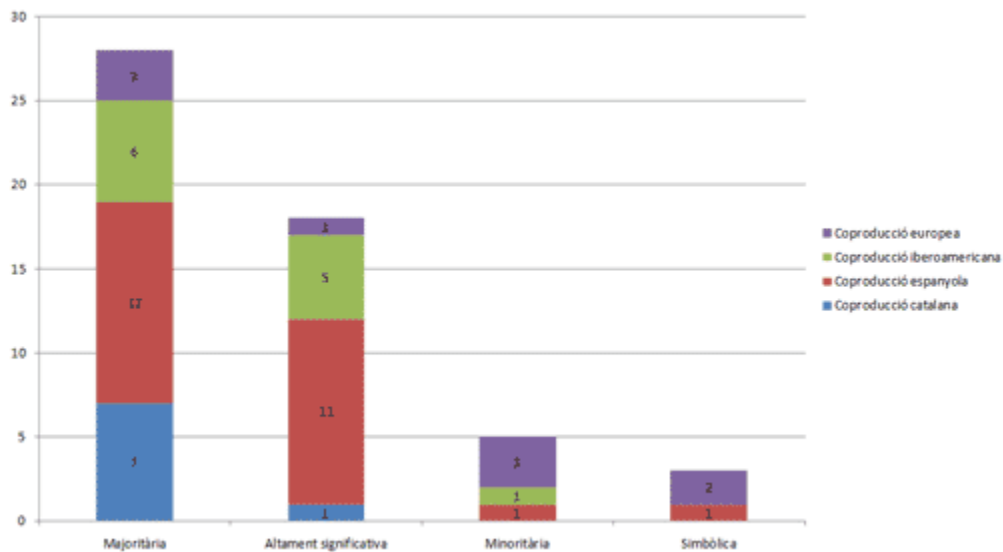
Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Si creuem les dades de tipus de participació i fórmula de coproducció (quadre 17), podem observar l'absència —per definició— de produccions catalanes en què la participació és simbòlica o minoritària, i només en un cas és altament significativa. D'altra banda, entre les coproduccions amb participació majoritària catalana, més del 50% són, precisament, coproduccions catalanes.

Un altre aspecte que cal destacar és que en els casos de participació simbòlica o minoritària més del 60% de les produccions són europees —mentre que el 2007, eren les produccions iberoamericanes les que representaven més de la meitat dels films amb participació simbòlica o minoritària catalana—; i en el cas en què la participació és altament significativa, són les produccions espanyoles les que representen el 60% de les coproduccions —que també representaven el 50% l'any 2007.

QUADRE 18 Coproduccions per tipus de participació i fórmula de coproducció 2008

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Gènere de les coproduccions

Des del punt de vista del gènere (quadre 14), observem que la gran majoria —el 82%— de les coproduccions amb participació catalana de l'any 2008 són films de ficció, i només el 18% documentals. Són unes xifres molt semblants a les dels dos anys anteriors, en què la proporció de films de ficció representava el 84% l'any 2006 i el 87% el 2007.

De la mateixa forma que succeïa en els dos anys anteriors, hi ha una sensible tendència a les coproduccions documentals amb dos productors i una presència escassa de documentals amb tres o més companyies productores,

Les coproduccions documentals

Si fem una anàlisi més acurada de les 10 coproduccions documentals de l'any 2008 amb participació catalana, observarem que 6 són coproduccions catalanes (*Mónica del Raval*, *Arropiero*, *el vagabund de la mort*, *Cinemacat.cat*, *Mirant al cel / Mirando al cielo*, *Nedar*, *Una cierta verdad / Una certa veritat*), 2 coproduccions espanyoles (*LT22 radio la colifata* i *El cuento de las dos orillas*), 1 europea (*Náufragos, vengo de un avión que cayó en las montañas*) i 1 amb el Senegal (*Nosaltres*). La participació catalana és altament significativa a *LT22 radio la colifata*, *Nosaltres* i *Mónica del Raval*, minoritària a *El cuento de las dos orillas* i *Náufragos...* i majoritària en les 5 pel·lícules restants.

La llengua del cinema català

La llengua original de les produccions catalanes

De les 74 pel·lícules de producció catalana de l'any 2008, 13 van ser produïdes en versió original catalana (quadre 19), mentre que 48 ho van ser en versió original castellana, 8 en anglès, 1 en francès i 1 en italià.

QUADRE 19. Pel·lícules produïdes el 2008 en versió original catalana

<i>Títol</i>	<i>Productora</i>
Arropiero, el vagabund de la mort	DIAFRAGMA PC, SL / TVC, SA
Bucarest, la memòria perduda	BAUSAN FILMS, SL
El cant dels ocells	EDDIE SAETA, SA / ANDERGRAUN FILMS, SL
La carta del raja	MONTJUÏC ENTERTAINMENT, SA
Cinemacat.cat	YAKIMA FILMS, SL / ROL-PRODUCCIONS AUDIOVISUALS, SL
Les dues vides d'Andrés Rabadán	NANOUK FILMS, SL / BRIZNORMALLY - TVC, SA
Fira	PRODUCCIONES KAPLAN, SL
Forasters	ELS FILMS DE LA RAMBLA, SA
Mirant al cel / Mirando al cielo	MASSA D'OR PROD.CINEM.I AUDIOV., SL / SILVERSPACE ANIMATION STUDIOS, SL / TVC, SA
Nedar	BENECE PRODUCCIONS, SL / TVC, SA
Negro Buenos Aires	ZEPPELINS INTEGRALS PROD, SL/ 1971 CINE
Nosaltres	ALKANTARA PROD, SL / LES FILMS DU CROCODILE BP
El somni	EDDIE SAETA, SA

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

El perfil de les produccions catalanes amb versió original en català

El perfil de les 13 pel·lícules amb versió original en català produïdes el 2008 és el següent:

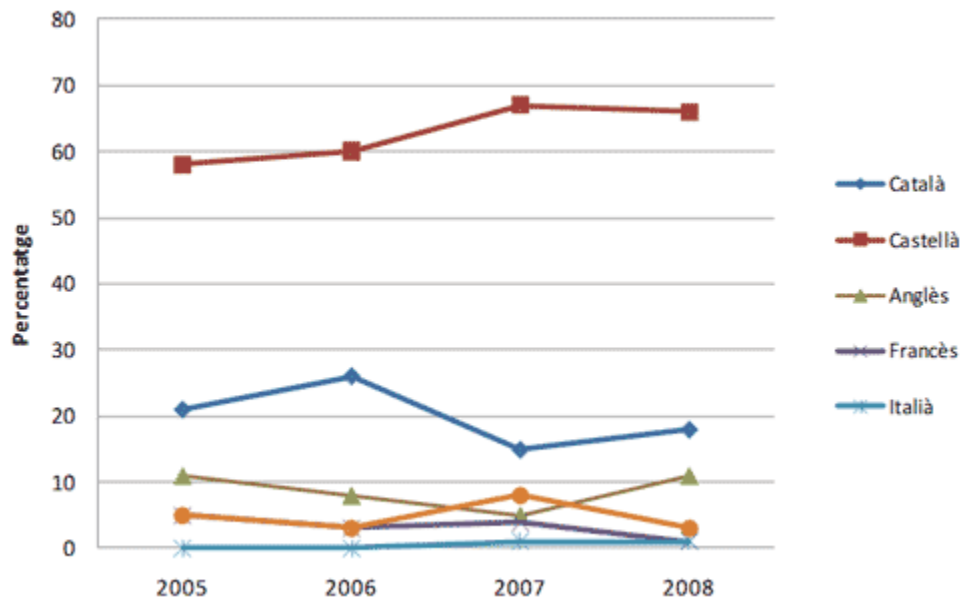
- **Gènere:** 8 de les pel·lícules en versió original catalana són documentals i 5 de ficció.
- **Forma de producció:** 8 són coproduccions i les 5 restants films d'un únic productor.
- **Tipus de participació:** en les 8 coproduccions, la participació catalana és majoritària en 7 i en una és altament significativa.
- **Fórmula de coproducció:** de les 8 coproduccions amb versió original en català, 5 són de producció catalana, 1 espanyola, 1 iberoamericana i 1 amb el Senegal-

Per tant, a diferència del que passava els anys 2006 i 2007, el perfil característic de les produccions en versió original catalana és molt més heterogeni, tot i que continuen predominant les produccions amb productor català (5), o bé coproduccions catalanes amb participació catalana majoritària, amb independència del gènere (també 5).

Evolució de les versions originals de les produccions catalanes

Si ens fixem en el quadre següent de l'evolució de la llengua de la versió original de les produccions catalanes, podem constatar que, a diferència de 2007, la proporció de films en versió original catalana ha augmentat lleugerament fins a significar el 18% del total, encara que per sota del 26% del 2006. D'altra banda, la proporció de pel·lícules en versió original espanyola s'ha mantingut estable i han augmentat sensiblement les produccions en anglès, que el 2008 signifiquen l'11% del total.

QUADRE 20. Percentatge de produccions per llengua de V.O. (2005-2008)

Font: elaboració pròpia amb dades de l'ICIC

Podem afegir com a conclusió final que, a la vegada que el 2008 s'han mantingut els nivells de producció a Catalunya, també es mantenen gairebé invariables les proporcions de produccions en versió original en català, malgrat el lleuger repunt ja comentat i la lleugera davallada en la producció. A diferència del període 2005-2007, repunten notablement les pel·lícules en versió original en anglès.

- 1. Observatori de la Producció Audiovisual (www.upf.edu/opa/). La classificació es troba a l'informe sobre producció cinematogràfica corresponent a l'any 2005 (<http://www.upf.edu/depeca/opa/informe4.pdf>).